

Комисия за регулиране на съобщенията
Вх. № 04-04-132
Дата: 22.06.12

ДО
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ
НА СЪОБЩЕНИЯТА
УЛ. „ГУРКО“ № 6
СОФИЯ, 1000

На вниманието на д-р Веселин Божков – Председател

Относно: обществено обсъждане, открито с решение № 1241 от 15.05.2012 г. на Комисията за регулиране на съобщенията

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Приложено, представям становище на „Българска телекомуникационна компания“ АД по проект на Решение за изменение на Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или при промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление.

Приложение: съгласен текст.

С уважение,

Емил Рангелов

Пълномощник на изпълнителния директор

Становище по Обществено обсъждане на проект за изменение и допълнение на Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление

Общи бележки

БТК принципно се съгласява, че изменението на Закона за електронни съобщения (ЗЕС) от декември 2011 г. предполага ревизия на подзаконовите нормативни актове, какъвто е и Функционалните спецификации за преносимост на географски номера при промяна на доставчика на фиксирана телефонна услуга и/или промяна на адреса в рамките на един географски национален код за направление (ФС). В тази връзка считаме и за логично КРС да измени отделни разпоредби от ФС, при прилагането на които се срещат трудности в практиката.

Предприятието подкрепя всяка стъпка на КРС в тази насока, която отчита (а) баланса между преследваните цели и налаганите мерки за постигането им, (б) технологичните възможности на системите на предприятията и не на последно място (в) принципа на свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото.

БТК не може да се съгласи с коренна промяна във виждането на КРС относно съдържанието на ФС и съответно заложените в тях ред, процедури и конкретни задължения. Подобен рязък завой в регулирането на тези конкретни обществени отношения е в пряко противоречие с принципа за предвидимост, заложен в разпоредбата на чл. 5 от ЗЕС. Ето защо не можем да приемем мотивите на КРС за изменение на ФС по посока на рязко обръщане на твърдо застъпваната и отстоявана в продължение на повече от 4 (четири) години позиция относно необходимостта от гарантиране на добросъвестното изпълнение на договорените задължения. Отстъпването от поддържаната до сега позиция на КРС (в същия състав на колективния орган) за заплащане на дължими суми от крайните потребители при изявено желание за пренасяне на номерата ще доведе до липсата на събираемост на вземания от некоректни платци. В тази връзка считаме за необходимо да посочим, че към настоящия момент събираемостта на този род вземания е в размер по-малък от 10 % от всички такива вземания. Този обем на събираемост може да намери своето обяснение, както чрез мястото на Република България в Европейския съюз (ЕС) по средна работна заплата, така и по степен на безработица във все още не отминала икономическа криза, фалирали болници, общини и др. Ето защо считаме, че в този момент КРС следва да окаже необходимата помощ на предприятията да осъществяват своята основна дейност при конкурентни условия, които не предпоставят ангажирането на други лостове за намаляване на риска от несъбираемост на вземания. В тази връзка е и искането ни за прилагане на политика в тази насока от страна на КРС, която да е последователна и да отчита нуждите на предприятията.

От друга страна бихме искали да се спрем и на изложените от КРС мотиви във връзка с препятстване и затрудняване на административния орган при установяване на административнонаказателната отговорност на конкретния доставчик. Считаме, че процесът по пренасяне на номера е възприет и с всяка изминала година се прилага все по-добре. В тази връзка бихме искали да посочим, че общият брой основателни жалби (съответно проверките на КРС), подадени във връзка с преносимостта на географски номера са намалели за първите пет месеца на 2012 г. с 63 % спрямо жалбите/проверките за първите пет месеца от 2011 г. В допълнение следва да се има предвид, че жалбите за преносимост на номерата за всички видове номера за първото петмесечие на 2012 г. представляват 1 % от всички подадени жалби и съответно извършени от КРС проверки. Този факт именно следва да

обосновава значителността на срещаните проблеми при преносимост в сравнение с останалите основания за проверки и подаване на жалби от крайните потребители на услуги. Посоченият напредък в обслужване на преносимостта следва да докаже единствено все по-гладкото протичане на процеса по преносимост на номерата. Като извод от посочената статистика може да се обоснове че при изменение на ФС, КРС следва да следва прилаганата до момента политика в действащите ФС и при строго съблюдаване на принципа на свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото.

Преглед на приложението на действащите ФС показва наличието на практически проблеми, на които следва да бъде обърнато внимание. Конкретен пример в тази насока е необходимостта от осъществяване на контакт с абонат, ползващ пакетна услуга, с оглед задължението на предприятията да предложат ползването на останалите услуги от пакета самостоятелно. БТК предложи на КРС решение на този практически проблем, но последният не е намерил място в обсъждания Проект.

Не на последно място считаме за необходимо да изразим неодобрението си относно изложените от страна на КРС мотиви за създавани пречки за пренасяне на номерата чрез неизчерпателното посочване на данните на абоната/потребителя. Посочването на конкретен набор от данни, между които може да се направи съпоставка в системите на даряващия оператор е необходимост. Противното би увеличило възможността за допускане на грешки както в лицето така и в конкретния номер.

С оглед всичко изложено сме на мнение, че предложеното изменение на ФС не отразява необходимостта от решаване на реалните практически проблеми. В Проекта се съдържат някои изменения, които преследват явно необосновани цели и създават възможности за противоречиво тълкуване. Налице са предложения за изменения, които не са съобразени с правомощията на КРС, както и такива, които предполагат извършен предварителен технически анализ на възможностите на системите на предприятията или анализ на възможните резултати от предложените изменения.

1. По § 3 от Проекта за изменение на ФС.

Не сме съгласни с разписването на новата разпоредба на чл. 32а от ФС и молим същата да отпадне.

Мотиви

Предложението на КРС за разписване на нова разпоредба на чл. 32а от ФС е необосновано. Последното не произтича от промени в ЗЕС или от срещнати трудности при подаване на заявление за преконфигурация от страна на крайните потребители. Предложението на КРС за добавяне на нова разпоредба на чл. 32а от ФС поставя отново въпроса за същността на преконфигурацията като услуга. При предишните обсъждания на ФС и съответно на Процедурата БТК срещна явно неразбиране на естеството на преконфигурацията дори и на експертно ниво. Ето защо в настоящото становище отново е налице възможност за БТК да обясни, че преконфигурацията сама по себе си представлява искане на клиента за начина на ползване на услуги чрез група или блок номера. Това искане определя техническата реализация в мрежата, към която клиентът няма отношение. В тази връзка за последния са налице множество възможности за преконфигуриране на ползвани услуги. Така например, ако абонат ползва услуги с 10 последователни номера в блок възможните конфигурации са над 20, а какво остава за по-големи групи или блокове номера. Ето защо считаме за необосновано въвеждането на задължение за предварително проучване на всички възможности за преконфигуриране на услугата от страна на БТК и предоставянето им на друго предприятие. Следва да се има предвид, че при предоставяне на услугата преконфигуриране на услуги без да е заявена преносимост на номера клиентът сам или чрез търговец посочва по какъв

начин желае да ползва услугите и не е необходимо БТК да предлага предварително за избор всички възможности за преконфигуриране. От тази гледна точка на даряващия доставчик се вменява задължение да извърши дейност, която би трябвало да е задължение на търговеца, обслужващ абонат в приемащата мрежа, което дава неоснователно предимство на приемащите доставчици.

От изложеното е видно, че начините за преконфигуриране на номера в определени групи, серии, автоматични входове и т.н. е сложен процес и в зависимост от броя на оставащите при даряващия доставчик номера реално вариантите за преконфигуриране на групите номера биха могли да бъдат от такива порядъци, че да претоварят системите за комуникация. Пример в тази насока беше и претоварването на системите на предприятията от домейна на фиксираната преносимост и то при изпращане само на едно и също съобщение (NP Done към „Транс Телеком“ АД, в момента в който предприятието преустанови дейността си). В този смисъл считаме за силно затрудняващо да бъдат изведени и описани в разменените съобщения всички вероятни варианти от страна на даряващото предприятие, последните да бъдат преработени от приемащото предприятие, обяснени на клиента и да бъде взето решение от последния за конкретен начин за преконфигурация. Едно такова задължение налага продължителни действия, които се разпростират извън определените за преносимост срокове.

Ето защо дори и да оставим на страна големия конкурентен проблем на предоставяне на информация за оставащите при даряващия доставчик услуги и брой номера, чрез въвеждането на посоченото предложение за изменение ще бъде ненужно нарушен и значително затруднен процесът по размяне на информация и в тази връзка самият процес по преносимост.

Поради всичко изложено предложената промяна няма да допринесе към ускоряване на процеса по преносимост, напротив при приемането на това предложение ще бъде необходимо срокът за реализация на преносимост да бъде удължен и това реално ще създаде допълнителни проблеми при осъществяване на процедурата. На мнение сме, че предложението за нова разпоредба на чл. 32а не е в унисон с процеса по преносимост в неговата същност и цялост и приемането на този член това ще доведе до значителни проблеми.

На следващо място бихме искали да отправим сериозна критика към КРС по повод предложението за предоставяне на информация относно „пълния номерационен капацитет предоставен на абоната при предоставяне на услуга автоматичен вход, номера организирани в серия, ISDN BRA, ISDN PRA и др.“. Следва да се има предвид, че абонатът винаги е информиран за каква услуга е сключил договор, за какъв срок, цена и съответно брой номера. В тази връзка КРС следва да е наясно, че не е налице задължение по ЗЕС за публичност на сключените индивидуални договори с крайни потребители. Посочените договори са „облигационни отношения“, както КРС не веднъж е заявявала и в тази връзка не може да съществува каквото и да било задължение за разкриване на основния предмет на договора на трети лица и с още по-големи основания на конкурентни.

Няма причина при ползване на повече от един номер единствено при преносимост на фиксирани номера да се налага на даряващия оператор да предоставя пълна информация за номерата, ползвани от един абонат. По напълно аналогичен начин е възможно и при мобилните номера клиент с голям брой номера да не знае пълния обхват на ползваните от него номера, което да създаде проблем при преносимост. От тази гледна точка предлагаме предоставянето на информация във връзка с преносимостта на номерата при фиксирани номера да се третира по напълно аналогичен начин с тази при мобилните.

Бихме искали да изтъкнем, че посоченото предложение за изменение на КРС явно

противоречи с основни принципи и конкретни правилата от действащото в страната конкурентно право. В тази връзка следва да се има предвид следното:

А) Следва да отбележим, че от конкурентноправна гледна точка подобна разпоредба е в разрез с правилата, забраняващи обмен на информация между конкуренти.

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) е общият регулаторен орган, следящ за спазването на конкурентния режим в страната. КЗК прие Насоки относно обмена на информация между конкуренти. С тях бе дадена яснота на предприятията относно същността, формите и ефекта от обмена на информация от гледна точка на правото на конкуренцията. Към насоките е приложен и списък (т.нар. „black list“) с конкретни примери за забранен обмен на информация, представляващ нарушение по чл. 15 от Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК) или чл.101 от Договора за функционирането на ЕС (ДФЕС).

В посочения подзаконов акт са очертани основните характеристики на най-често обменяната информация, белезите на забранения обмен на информация и особеностите на пазара, при които обменът на информация между конкуренти може да доведе до нарушаване или ограничаване на конкуренцията. Като информация, чиито обмен може да се счита за забранен, е посочена информация, която може да бъде свързана с цени (прилагани цени и отстъпки,) или потребители, **капацитет**, технологии, нововъведения и други.

Това ни позволява да достигнем до правнообоснования извод за това, че описаното по-горе задължение за обмен на информация е възможно да се тълкува като непозволена размяна на данни и това да постави предприятията в хипотеза на нарушение на правилата на конкурентното право.

Допълнително обменените данни, използвани заедно с публичната информация, могат да представляват като цяло важна информация, чийто обмен между конкуренти може да се счете за забранено поведение. Потенциално проблеми могат да възникнат при обмен на информация, за пълния номерационен капацитет предоставен на абоната при предоставяне на услуга автоматичен вход, номера организирани в серия, ISDN BRA, ISDN PRA и др., както и възможните варианти за прекоифигуриране.

Б) На второ място, освен непозволения обмен на информация – възниква и основателен риск, които се изразява във факта, че приемащият доставчик получава **НЕПОЗВОЛЕНО конкурентно предимство** като разполага с тази информация. Иначе казано – ще се достигне до деформиране на пазарната среда и дори съществува риск да се достигне до по-агресивни търговски подходи от страна на предприятията.

Във връзка с изложеното следва да се има предвид, че една от основните цели на ЗЕС е създаването на условия за развитие на конкуренцията, а не разписването на ограничаващи конкуренцията разпоредби.

С оглед всичко изложено бихме искали да заявим, че направеното предложение е необосновано, последното е в пряко противоречие с нормите на ЗЗК и поради това не следва да се приема. Приемането на посочената норма винаги ще е незаконосъобразно и в тази връзка ще бъде налице и основание за обжалване на административния акт. На мнение сме, че предложената разпоредба на чл. 32а е нерелевантна към процеса на преносимост и не следва да намира място във ФС.

2. По § 5 от Проекта на изменение на ФС.

Не сме съгласни с направената промяната на чл. 38, ал. 2, ал. 4, ал. 5 и ал. 6 от ФС.

Мотиви:

Съгласно посочените предложения за изменение КРС може да дава задължителни указания за изменение и допълнение в съдържанието на процедура, да одобрява измененията на последната, да изисква консолидиран текст на български и избор на отговорник за изменението на процедурата, подписването от всички предприятия и внасянето ѝ в КРС.

По предложенията на КРС за даване на задължителни указания (ал. 2) и одобряване на измененията на Процедурата (ал. 4).

Считаме, че Процедурата, която се изготвя и подписва между доставчиците на база на приетите от КРС Функционални спецификации, следва да бъде законосъобразна. В тази връзка са разписаните и действащи към настоящия момент правила във ФС относно съдържанието на процедурата. Логично е КРС да направи анализ на процедурата относно съответствието на последната със законодателството, но не и да дава задължителни указания, в случаите, в които предприятията са постигнали консенсус по всички въпроси. Посоченият модел, възприет в действащите ФС, дава достатъчно правомощия на КРС, като същевременно отчита и необходимостта от създаване на известна автономия за предприятията при избора на средствата за постигане на целите на ФС и ЗЕС. По този начин се отчита необходимият баланс в разписването на задълженията и отговорностите на всички страни, участващи в изготвяне на правила за осъществяване на преносимостта на номерата. Това е от съществено значение, тъй като само една автономно разписана процедура би отчела в най-пълна степен различията в техническите и организационни възможности на предприятията от домейна на преносимост. Ето защо сме на мнение, че действащия към настоящия момент ред за разписване на процедурата следва да се запази. Всяко усложнение в процеса по приемане на Процедурата неминуемо внася допълнителни нюанси, които трудно могат да бъдат отчетени и прилагани по един и същи начин от всички предприятия. Пример за такъв нюанс е задължението приложенията да бъдат разписани на български, когато не съществуват български системи или софтуер, които да разполагат и с български интерфейс.

На следващо място бихме искали да отбележим, че в разпоредбите на ЗЕС законодателят изрично е разписал случаите, в които КРС може (а) да дава задължителни указания и (б) да одобрява акт на предприятие/предприятия. Посочените правомощия на КРС не са разписани в общите такива по чл. 30 и чл. 31 от ЗЕС, тъй като това би означавало практическото въвеждане на възможност за осъществяване на свръхрегулация. Напротив, в разпоредбата на чл. 5 от ЗЕС законодателят изрично е разписал, че при прилагане на ЗЕС държавните органи, какъвто е и КРС, е необходимо да спазват принципа на свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото. Ето защо не става ясно как КРС спазва посоченият принцип като разписва в подзаконов нормативен акт правомощия, които няма предоставени по закон.

В тази връзка следва да се има предвид, че КРС има право да дава задължителни указания само прилагайки разпоредбите на: чл. 54 и следващите от ЗЕС – при решаване на спорове между оператори; разпоредбата на чл. 222, ал. 4 от ЗЕС – при предложена система за определяне на разходите; разпоредбите на чл. 227, ал. 5 от ЗЕС, чл. 233, ал. 3 от ЗЕС и чл. 241, ал. 1 от ЗЕС – относно някои условия от Общите условия; разпоредбите на чл. 228, ал. 6 от ЗЕС и чл. 229, ал. 2 от ЗЕС – относно някои условия на индивидуалните договори и разпоредбата на чл. 243в, ал. 2 от ЗЕС – относно сигурността на мрежата.

От друга страна законовите правомощия на КРС, свързани с одобряването на актове на предприятие/предприятия също са ограничени и в тази връзка изрично разписани

в разпоредбите на чл. 167, ал. 7 от ЗЕС – относно предложение за Типово предложение; разпоредбата на чл. 196, ал. 2 от ЗЕС – относно цените и ценовите пакети на Универсалната услуга; разпоредбата на чл. 222, ал. 4 от ЗЕС - относно системата за определяне на разходи.

Видно от изброените конкретни разпоредби в двата абзаца по-горе, КРС има предоставени от законодателя правомощия да одобрява актове на предприятия и да дава задължителни указания само в конкретни случаи и по конкретни въпроси от особена значимост. Във всички останали случаи, включително и по въпросите за преносимостта, за КРС не са налице правомощия по ЗЕС за одобряване на актове на предприятия или за даване на задължителни указания. Самостоятелното разписване на такива правомощия от страна на КРС по отношение на преносимостта на номерата винаги е предпоставка за въвеждане на свръхрегулация и в тази връзка нарушение на разпоредбата на и основополагащия посочен по-горе принцип на чл. 5 от ЗЕС за свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото.

Не на последно място следва да се има предвид, че Процедурата представлява общ акт на предприятията, базиран изцяло на договорна основа, чиято цел е осъществяване на преносимостта при спазване на законовите изисквания за това. Ето защо, при разписване на законосъобразна процедура, не са налице предпоставки за одобряване от страна на КРС или даване на задължителни указания за нейното изменение, доколкото последната отговаря на изискванията на закона. В тази връзка следва да се има предвид и факта, че посочените правомощия на КРС дават на практика власт на административния орган сам да разпише всяко едно от правилата в Процедурата, което обезсмисля намесата на предприятията в създаването на последната. При приемането на тези правомощия на КРС не са налице правни и фактически предпоставки за изготвяне на такава процедура от предприятията, последната би следвало да бъде част от ФС и съответно да се приема по реда на чл. 36 от ЗЕС.

Във връзка с всичко изложено предлагаме посочените три алинеи на чл. 38 от ФС (ал. 2 и ал. 4) да не се приемат, тъй като разписването на такива правомощия е в нарушение на разпоредбите на ЗЕС и в тази връзка създава основание за обжалване.

По предложението за разпоредба на чл. 38, ал. 5 от ФС за изготвяне на консолидиран вариант на български.

Както беше споменато и по-горе, не бихме могли да приемем за обосновано задължението процедурата и нейните приложения да бъдат разписани на български, когато не съществуват български системи или софтуер, които да разполагат и с български интерфейс. Следва да се има предвид, че системите на предприятията са различни, с различни възможности и обединяващи различни процеси. В тази връзка превеждането на български на приложенията към процедурата няма да може еднозначно да отчете разликите в наименованията и процесите, ползвани във всяка една система на различните предприятия и в една или друга степен може да доведе до различно тълкуване или прилагане на договорените правила.

На следващо място бихме искали да възразим относно задължението за изготвяне на консолидиран вариант на Процедурата. Доколкото правилата в последната се изготвят на договорна основа между предприятията, считаме че не е налице правомощие на КРС за вменяване на такова задължение за консолидация. Следва да се има предвид, че дори и ЗЕС в защита на потребителите не е вменил в задължение за предприятията да изготвят консолидиран текст на Общите си условия. Ето защо не виждаме основание за налагане на предприятията на такова задължение. Нещо повече - в Република България е установен ред за изменение както на нормативни актове, така и на подзаконови нормативни актове в Указ № 883 за прилагане на

Закона за нормативните актове. В посоченият указ не е налице задължение за консолидиране на измененията на нормативни актове и подзаконови такива – за КРС също не е налице подобно изискване. Доколкото Процедурата не е акт с по-съществено значение от законодателните изменения, последната е споразумение на договорна основа и в тази връзка не са налице никакви правни предпоставки и основания за вменяване на такова задължение за предприятията. Поради изложеното настояваме предложената ал. 5 от чл. 38 от ФС да отпадне.

По предложението за разпоредба на чл. 38, ал. 6 от ФС за определяне на предприятие, което да е отговорно за изменения, подписване на изменението от всички предприятия и внасянето в КРС.

Считаме посоченото предложение за необосновано, когато става въпрос за изменение на текстове от Процедурата, а не просто за присъединяване към последната (за което става въпрос в ал. 7 от същата разпоредба). При изменение в процедурата всички участници имат равни права и не приемаме някое предприятие да бъде водещо както в „изготвяне на съдържанието на процедурата“, така и в събирането на подписи от всички предприятия. Последното би означавало БТК, например, да разпише съдържанието на процедурата, да я предоставя за подпис от останалите предприятия (които може да не желаят да я разпишат) и да я предостави на КРС подписана от всички. Следва да се има предвид, че практиката до момента познава няколко случая на изразено несъгласие с подписаната от повечето предприятия процедура, поради което вменяване на едно такова задължение за предприятие, което е в отношение на равноправен субект с останалите предприятия, винаги ще поставя в обективна невъзможност самото предприятие. В тази връзка последното ще подлежи на санкция за неизпълнение на ФС на основание на разпоредбата на чл. 32ба от ЗЕС в размер от 10 000 до 60 000 лева.

Практиката до настоящия момент при изменения в Процедурата не е показала никаква фактическа необходимост от разписването на такава разпоредба, поради което считаме, че предложението на КРС се явява необосновано. Напротив, в сроковете за изменения на процедурата, последната е разписвана, а при положение, че някое от предприятията не я разпише, КРС упражнява правомощието си по настоящата разпоредба на чл. 38, ал. 2 от ФС. Ето защо изразяваме своето несъгласие с предложеното от КРС нова алинея в чл. 38 от ФС, поради липсата на всякакво фактически и правни основания за разписването на последната.

3. По § 6 от Проекта на изменение на ФС.

Считаме, че предложената нова т. 13 в чл. 39, ал. 1 от ФС следва да отпадне.

Мотиви

Извън разписаните такива в ЗЕС, не е налице правомощие на КРС да определя отношения между предприятията. Доколкото реда и условията за изплащане на обезщетения и неустойки са институти, регламентирани подробно и изчерпателно единствено в гражданското право, считаме намесата на КРС в тази насока за несъстоятелна. Определянето в Процедурата на подобни правила и неустойки винаги би означавало отказ от права, предоставени от Търговския закон и съответно Гражданския процесуален кодекс. Посоченото вмешателство в гражданскоправни отношения между предприятията от страна на КРС винаги означава противоречие и явно незачитане на основния принцип в правото, а именно че „предварителен отказ от права е недействителен“. В тази връзка КРС следва да е наясно, че каквито и условия да бъдат разписани в процедурата в тази връзка, последните биха били нищожни.

Считаме, че отношенията между приемащия и даряващия доставчик, които са частноправни субекти, следва да се уреждат единствено на база на съществуващата нормативна уредба. Доколкото ЗЕС не регламентира изрично необходимост от въвеждане на друг ред за обезщетения и неустойки между предприятията при осъществяване на процеса по преносимост, считаме че КРС няма основания за предлагане на такава точка в разпоредбата на чл. 25 от ФС. Доставчиците са юридически лица, надлежно регистрирани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията и като такива следва да носят отговорност за действията и/или бездействията помежду си единствено като частно правни субекти. Подобни отношения са облигационни отношения и не следва да се регламентират чрез административно правни методи и средства.

4. По § 7 от Проекта на изменение на ФС

Не сме съгласни с отмяната на разпоредбата на чл. 40 от ФС.

Мотиви

С посочената разпоредба КРС е въвела и признала необходимостта от поставяне на условия към абонатите, които желаят да се възползват от преносимост на номерата. Това е единствената разпоредба в ФС, която има за цел да въведе баланс в отношенията между защитата на интересите на крайните потребители и защитата на интересите на предприятията. Посочената разпоредба е действаща от 2009 г. и е приета от настоящия състав на КРС, поради което отмяната на последната най-малко би противоречало на принципа на предвидимост в регулаторната на меса, разписан от законодателя в разпоредбата на чл. 5 от ЗЕС.

БТК подробно се е спряло на въпроса относно необходимостта от защита на интересите на предприятията при представяне на позицията си при обсъждане на основанията за отказ по-долу в настоящото становище. Поради изложеното, считаме че посочената позиция следва да бъде взета предвид и при обсъждане на настоящото предложение на КРС.

5. По § 8 от Проекта на изменение на ФС.

Не сме съгласни с отмяната на разпоредбата на чл. 41 от ФС.

Мотиви

Посочената разпоредба въвежда принцип за събиране на дължими задължения по гражданскоправен ред. Разписаният в разпоредбата на чл. 27 от ФС принцип за удовлетворяване на кредитор е институт на гражданското право и в тази връзка последния единствено се прокламира от КРС във ФС. За КРС следва да е ясно, че в конкретния случай двама кредитори се възползват от правото си да наложат ограничения на техен общ дължник. Описаната в разпоредбата на чл. 27 от ФС ситуация е гражданскоправна, която обслужва институтите на прехвърляне на вземания, солидарна отговорност и встъпване в правата на неудовлетворения кредитор. С оглед факта, че става въпрос за чисто облигационни отношения, считаме, че за КРС не са налице никакви правни основания да отменя посочената чисто декларативна разпоредба от ФС.

Следва да се има предвид, че посочената разпоредба не обслужва преносимостта и е израз на волята на предприятията и КРС за стриктно спазване на гражданскоправните норми по време на действие на договора. Не на последно място считаме за необходимо да заявим, че КРС не е мотивирала необходимостта от отмяна на конкретната разпоредба, поради което е лишила предприятията от възможността да представят адекватна и ясна обосновка за необходимостта от така разписаната

разпоредба.

6. По § 9 от Проекта на изменение на ФС

Не сме съгласни с предложението на КРС за разписване на нови точки в разпоредбата на чл. 42, ал.2 от ФС, а именно т.5 и т. 6, както и отпадането на разпоредбата на чл. 42, ал. 4 от ФС и разписването на нова ал. 6 от чл. 42 от ФС.

Мотиви:

Относно предложението за разписване на нови задължителни реквизити в заявлението за пренасяне под т. 5 и т. 6 от Проекта на изменение на ФС.

Съгласно разпоредбата на т. 5 заявлението за преносимост задължително съдържа възможност за изрично писмено изявление на абоната за влизане в сила на договора от датата на пренасяне на номера/та, а текстът на т. 6 гласи, че заявлението следва задължително да съдържа възможност за изрично писмено изявление на абоната за влизане в сила на договора в 7-дневен срок след сключването му.

На първо място бихме искали да посочим, че така разписаните предложения за изменение на ФС оставят т. нар. „празнина в правото“. Посочените разпоредби по своето естество въвеждат две възможности за абонатите, но последните не уреждат категорично каквито и да било обществени отношения. Напротив, така разписаните разпоредби единствено объркват действащия процес по пренасяне на номерата. Това е и единственият правилен извод, тъй като тези разпоредби не дават отговор на въпроса какво ще се случи ако абоната не се възползва нито от една от двете възможности и в тази връзка от кога ще влиза в сила сключения договор. Поради изложеното считаме, че предложените две разпоредби единствено допълнително объркват процеса по сключване на договора и внасят правна несигурност.

На следващо място бихме желали да посочим, че преносимостта е случай *sui generis* и като такъв се явява и изключение от общото правило за влизане в сила на договора. Този извод се подкрепя от факта, че в случая на преносимост на номера на практика и до голяма степен кореспондира със заместване на страна по сключен договор. Предметът на сключения договор се запазва – ползване на електронни съобщителни услуги, техническите характеристики на услугата се запазват и ползваните номера остават същите. Видно от изложеното, при пренасяне на номера част от основните характеристики на сключения вече договор се запазват непроменени, което предполага и наличието на частен случай. Посоченият случай предполага непрекъсваемост на ползването на услугите от крайните потребители, поради което отлагателно условие за влизане в сила на договора е неотнормено. Последното ще доведе единствено до объркване на действащия към момента процес, извършване на ненужни промени в автоматичните системи на предприятията и разбира се нов период за тестване.

Не на последно място бихме искали да обърнем внимание на противоречието в целите, преследвани от КРС. От една страна се въвежда възможност за отказ от незабавното влизане в сила на договора, а от друга страна са налице предложения за значително намаляване на сроковете за преносимост на самите номера. Нещо повече – предложението на КРС е тези възможности да не са част от сключвания договор, а да са част от заявлението за преносимост на номера. Считаме, че мястото на разписване на такива възможности не е в заявлението за пренасяне, тъй като не е налице задължение за предприятията и крайните потребители да разписват договора към точно определен момент. В много случаи практиката налага договори да се сключват под условие от успешното пренасяне на номера доста време преди подписването на заявлението за пренасяне. Такива са случаите на договори с големи клиенти и договори, сключени след провеждане на обществени поръчки. В

посочените договори възложителите имат изисквания относно конкретна дата за влизане в сила на договорите. Ето защо въвеждането в самото заявление на обсъжданите две предложения на КРС биха въвели правна несигурност – кое следва да се приема като дата на влизане в сила на договора – разписаното в конкретния договор или посоченото в заявлението за пренасяне, което има отношение само към процеса по преносимост. Считаме, че не са налице правни доводи в едно заявление за услуга да бъдат разписвани договорни условия, които би следвало да са част от самите договори. В тази връзка следва да имате предвид, че практиката на предприятията предполага и обратните случаи – подаване на заявление и последващо подписване на договор.

Както посочихме по-горе подобно залагане на възможност за отказ от сключен договор в заявление за преносимост само би довело до объркване на процеса по преносимост, би било в ущърб на клиента и създава правна несигурност, която трудно се преодолява при договори с големи клиенти и държавни институции, каквато е и КРС.

Нещо повече, сключен договор от страна на клиента във връзка със заявена от него преносимост, не влиза в сила от момента на подписването му, а е поставен така или иначе под отлагателно условие – а именно преносимостта да бъде одобрена от двамата доставчици – приемащ и даряващ. Следователно, договорът на клиент, подписан същия във връзка със заявен пренос на номер, влиза в сила единствено и само при одобрена и успешно приключила преносимост. В тази връзка предложенията на КРС за изменение не дават отговор на въпроса какво ще стане ако не е налице успешна преносимост, а клиент е заявил договорът да влезе в сила след седем дни и следва ли да се търси отговорност на предприятието на основание на факта, че не е изпълнено пожеланото от клиента в заявлението за пренасяне. Бихме искали да подчертаем, че приемайки тази разпоредба, КРС ще създаде правна несигурност и най-вероятно ще увеличи значително средния срок за осъществяване на процеса по преносимост.

Относно предложението за отмяна на чл. 42, ал. 4 от ФС.

Считаме за необходимо посочената разпоредба да остане в сила. Необходимостта от преконфигурация възниква, когато абонатът ползва повече номера в блок или група и при преносимост на част от тях приемащият доставчик следва да знае по какъв начин абонатът желае да ползва оставащите номера. Със самото заявяване на преносимостта възниква и необходимостта отпромяна на ползваната услуга при даряващия доставчик. Действащият към момента текст позволява на абоната моментално да заяви желаната от него преконфигурация. Липсата на такава възможност в самото заявление би довела до утежняване на процедурата по пренос.

Тъй като посочената разпоредба следва да се разглежда съвместно с предложението за разписване на нов чл. 32а в ФС, считаме за необходимо да бъдат взети предвид забележките на БТК по § 3 по-горе. Разписване на незаконосъобразно задължение, предложено с чл. 32а от Проекта и същевременното отменяне на разпоредбата на чл. 42, ал. 4 от ФС ще блокира процеса по преносимост в случаите, в които е необходимо абоната само да си избере начин на преконфигуриране и съответно продължаване на ползването на услуги от даряващия доставчик. Във връзка с изложеното в настоящата точка и съответно в § 3 от настоящото становище, предлагаме разпоредбата на чл. 42, ал. 4 от ФС да не се отменя.

С отпадането на разпоредбата ще се създаде празнота в процеса на заявяване на преносимост, а на по-късен етап ще бъде съществено затруднено реализирането ѝ. Премахвайки тази възможност, на практика абонатът ще бъде лишен от правото си да заяви по какъв начин желае да ползва номерата след като част от тях бъдат пренесени.

По отношение на предложената нова ал. 6 към чл. 42 от ФС

Съгласно посочената нова разпоредба – „Приемащият и даряващият доставчик съхраняват всички подадени заявления (PDF файлове), включително коригирани такива по една и съща заявка, както и цялата кореспонденция (всички разменени съобщения), свързана с всяка конкретна заявка, за срок, не по-кратък от осемнадесет месеца от датата на подаване на заявлението“.

Считаме, че съхраняването на подадените заявления за преносимост (PDF файлове), вкл. коригираните такива по една и съща заявка, е достатъчно да бъде осъществявано от приемащия доставчик, **тъй като единствено той разполага с оригиналите на подадените заявления**. Ако последният съхранява посочените заявления и ги предоставя своевременно на даряващия доставчик чрез общото сървърно пространство (както е регламентирано и в действащия процес), то реално достъп до тях ще има и даряващият доставчик, с което на практика не би следвало да предполага каквито и да било правни или практически проблеми. Ето защо считаме, че усложняване на процеса чрез въвеждане на задължение за даряващия доставчик да съхранява отделно PDF файлове не носи никаква добавена стойност на процедурата за преносимост.

7. По § 10 от Проекта за изменение на ФС.

Не сме съгласни с предложените от КРС изменения в разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от ФС. Считаме, че действащите основания за отказ разписани в т. 2, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 8 следва да не се отменят, а т. 3 да не се изменя. Отделно от посоченото считаме, че предложението за т. 7 не е коректно разписано.

Мотиви:

Считаме, че не са налице правни или фактически основания за отмяна на посочените четири основания за отказ.

По отношение на т. 2 от разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от ФС.

Действащото към настоящия момент изискване номерът да е активен в мрежата на даряващия доставчик, като задължително условие за пренасяне на последния следва да остане. В подкрепа на това наше искане считаме за необходимо да разясним, че неактивния номер предполага **неизползването на услуга**. Както е разписано в разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ФС, която КРС е преценила, че следва да остане действаща и не е необходимо да бъде изменена, преносимостта е право на абонатите и потребителите **да запазят ползваните от тях номера** при смяна на доставчика на услуга. При неактивен номер не е налице ползване на обществена телефонна услуга, съгласно даденото в § 1, т. 41 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС определение. При неактивен номер крайните потребители не могат да осъществяват изходящи и входящи повиквания, било то национални или международни чрез конкретния номер – обект на пренасяне. Ето защо е налице и единственият обоснован извод – посоченият номер не се ползва от потребителя и на основание разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ФС, във вр. § 1, т. 41 от Допълнителните разпоредби на ЗЕС не би следвало да подлежи на пренасяне.

В тази връзка е предложената за отпадане т. 2 от чл. 43, ал. 1 на ФС. Последната само доразвива изрично посоченото изискване на разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ФС, но предложеното премахване на разпоредбата от основанията за отказ няма да промени процедурата. Посоченото предложение за изменение единствено ще внесе правна несигурност и възможност за противоречиво тълкуване, тъй като

разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ФС остава действаща. Във връзка с изложеното, считаме, че предложеното от КРС изменение в Проекта следва да отпадне.

По предложението за изменение на т. 3 от разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от ФС.

Мотивите ни относно отпадането на израза „друг“ се основават на факта, че не е възможно пренасянето на един номер едновременно въз основа на повече от 1 заявление за преносимост. Подавайки заявлението за преносимост, абонатът категорично заявява своето желание, с което се поставя и началото на самия процес. С новата промяна на разпоредбата реално правото на отказ се ограничава до случаите на получаване на искане само от различен оператор.

Считаме, че не се налага промяна с посоченото въведение, доколкото същото е некоректно, предвид факта, че дори и да не е налице искане за преносимост от **друг** оператор, а да е налице искане за преносимост от същия първоначално направил искането оператор, не е възможно осъществяването на пренос по няколко заявления едновременно. Последното дори би довело до сериозни технически проблеми, които, считаме, че не са взети предвид от КРС при разписването на посочения текст. Предложението на КРС е и предпоставка за шиканиране на процеса от страна на даряващия доставчик, тъй като не е ясно кой принцип следва да се спазва при осъществяване на процеса по преносимост – „първия по време е пръв по право“ или „удовлетворява се последното желание на заявителя“.

По предложението за отмяна на т. 4 и т. 5 от разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от ФС.

Не сме съгласни с предложението за отпадане на текстовете на чл. 43, ал. 1, т. 4 и т. 5 от ФС. Бихме желали да посочим, че сме против отпадането на текстовете, свързани с възможността да се откаже преносимост на номера в хипотезите на предложените за отпадане т. 4 и т. 5. Посочените и предложени за отпадане текстове са свързани с т. 4 - не са заплатени всички задължения към даряващия доставчик, пряко свързани с пренасяния номер и услугите, ползвани чрез него, възникнали и станали изискуеми преди датата на подаване на заявлението и дължими от абоната или потребителя на даряващия доставчик; т. 5 - не са заплатени до деня, предшестваш датата, определена за прозорец на преносимост, всички дължими суми, свързани с предсрочно прекратяване на срочни договори с даряващия доставчик и/или такива за лизинг на крайни устройства или оборудване, пряко свързани с пренесения номер и услугите, ползвани чрез него.

Считаме, че не е налице основание за отмяната на условието за отказ от пренасяне в случай на наличие на дължими и станали изискуеми преди датата на подаване на заявлението за преносимост суми на абоната, респ. на възможността да се откаже пренос поради незаплащане на дължимите неустойки за предсрочно прекратяване на договор и/или за лизинг на предоставени крайни устройства или оборудване. Посоченото предложение за изменение на КРС е насочено единствено към затрудняване на предприятията при събиране на дължимите от абонатите суми към даряващия доставчик.

Нещо повече, с посоченото предложение за изменение се създават реални предпоставки, при това напълно закономерно, за значително нарастване на броя на неизправните дължници. Приемането на такова изменение винаги предполага ползване на услуги без заплащане и възможност за преминаване към мрежата на друго предприятие. Чрез приемане на посоченото изменение се създава законова възможност за незаплащане на дължими суми за ползване на услуги, в случаите в които е заявена преносимост. Следва да се има предвид, че посоченият резултат не защитава интересите на нито на добросъвестните клиенти - редовни платци, нито на предприятията.

Чрез приемането на предложението за изменение не само ще се гарантира „правото“ на пренасяне на номера без да се заплащат каквито и да било задължения (както за ползване на услуги, така и за лизинг и неустойки), а ще доведе до несъбираемост на посочените задължения от страна на предприятието.

Считаме, че е необходимо ясно да заявим последиците от приемане на посочените предложения за изменение. Към настоящия момент ФС гарантират възможността на добросъвестните крайни потребители - изрядни платци да си пренесат номерата. С приемането на предложенията за изменение, ще се гарантира единствено „правото“ на недобросъвестните крайни потребители да си пренесат номерата. В тази връзка резултатът от предложените изменения е създаването на реална възможност недобросъвестните крайни потребители да нараснат и стоящият към момента проблем с несъбираемост на вземанията да се мултиплицира.

Доколкото, съгласно разпоредбата на чл. 4, ал. 2 от ЗЕС всички предприети от КРС мерки трябва да са пропорционални на съответната цел, считаме че засилването на тенденцията на увеличаване на недобросъвестните крайни потребители чрез въвеждането на посочените мерки е прекомерно. Предложението от КРС подход е неоправдан с оглед крайния резултат и в тази връзка следва да отпадне. На мнение сме, че е необходимо да се потърси по-балансиран подход, който да отчита интересите на двете страни - както на клиента, така и на доставчика на услугата. Считаме, че чрез запазването на досега действащия ред тази цел би се постигнала.

Не бихме могли да приемем като аргумент за въвеждането на такава промяна разпоредбата на чл. 226, ал. 6 от ЗЕС. Съгласно посочената разпоредба независимо от срока на договора, условията и процедурите за прекратяване на договора между предприятията, предоставящи електронни съобщителни услуги, и техните абонати не са пречка за смяна на предприятието, предоставящо услугите. Съгласно разпоредбата е необходимо да бъдат изпълнени две условия:

(а) срокът на договорите да не е пречка за пренасяне на номерата – правилата относно срока на договора не трябва да задължават абонатите да подават заявления за пренасяне само след като конкретния срок е изтекъл;

(б) условията и процедурите за прекратяване на договорите да не създават пречка за пренасяне на номерата – въвеждане на прекомерни неустойки при пренасяне на номера или подаване на заявление за пренасяне да се допуска след само в определен конкретен месец от срока на договора (напр. 11/23 месец).

Видно от граматическото и смислово тълкуване на разпоредбата, последната визира именно ограничаващи договорни условия. Посочената разпоредба не визира по никакъв начин възможността да се пренесе номер, без да се изпълняват предварително поети вече ангажменти към даряващото предприятие. Самото тълкуване на разпоредбата не предполага свободното пренасяне на номера при (а) дължими суми за ползвани услуги или (б) дължими суми за ползвани крайни устройства, лизинг и неустойки.

Това е и единственият законосъобразен извод, тъй като противното тълкуване би означавало, че при пренасяне на номера даряващото предприятие няма право да изисква никакви неустойки или дължими плащания, дори и по общия ред (въпреки изразеното вече тълкуване на разпоредбата от КРС в тази посока). Този извод се подкрепя и от следните аргументи, изброени под формата на кратък причинно-следствен анализ:

а) Основен принцип в публичното право и в тази връзка приложим към тълкуването на публичноправни норми е „всичко, което не е изрично позволено, е забранено“. Посоченият принцип е познат от още от Римското право и е основополагащ в

континенталната правна система както при разписването на конкретни разпоредби, така и при прилагането на последните;

б) Несъмнено разпоредбата на чл. 226, ал. 6 от ЗЕС е именно разпоредба от публичното право, за тълкуването и прилагането на която важи посоченият общ принцип;

в) Ако посочената разпоредба се тълкува в посока, че следва да се позволи пренасяне на номера, без да се дължат каквито и да било суми за ползвани услуги или за ползване на устройства, лизинг или неустойки, това би означавало, че посочените суми по принцип не се дължат. Последните не могат да се изискат по общия ред, тъй като самата разпоредба прогласява за незаконосъобразни правилата, които са пречка за пренасянето на номерата. В тази връзка предприятията не биха могли дори да искат да се удовлетворят по общия исков ред, тъй като съгласно тълкуването на КРС клаузите за дължими суми за неустойки, лизинг, ползване на крайни устройства или ползвани услуги са пречка за пренасяне на номерата и в тази връзка са незаконосъобразни.

Това е и единственият възможен извод, следвайки принципа „всичко, което не е изрично позволено, е забранено“. В подкрепа на това твърдение е и разпоредбата на чл. 328, ал. 2 от ЗЕС, която като публичноправна разпоредба изрично предвижда защита по общия ред. Посочената разпоредба само потвърждава правилото, че защитата по общия ред следва да бъде изрично разписана в публичноправна норма, за да бъде приложена.

От друга страна, при неприемане на изложеното тълкуване на разпоредбата на чл. 226, ал. 6 от ЗЕС от страна на БТК, моля да имате предвид следното:

Приложеното от КРС буквално тълкуване на разпоредбата на чл. 226, ал. 6 от ЗЕС в мотивите за необходимост от промяна на ФС, съгласно което са налице облигационни вземания между гражданскоправни субекти предполага в този случай и действието на гражданскоправните норми. Една от тези гражданскоправни норми, които следва да намерят приложение в този случай е разпоредбата на чл. 90 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Съгласно посочената разпоредба за предприятието е налице право да откаже да изпълни задължението си докато потребителя не изпълни своето насрещно изискуемо вземане по същото правно отношение.

Във връзка с изложеното право за предприятията както и с оглед факта, че разпоредбата на чл. 226, ал. 6 от ЗЕС изрично казва, че (а) срокът на договора и (б) условията и процедурите за прекратяване не следва да са пречка за пренасяне на номерата, считаме по аргумент на противното всички други законови условия, свързани с претендиране на изискуеми вземания и съответно правото на задържане могат да бъдат пречка за пренасяне на номерата.

Това е и единствения възможен извод при прилагане на буквалното тълкуване на разпоредбата на чл. 226, ал. 6 от ЗЕС.

Не на последно място считаме за необходимо ясно да възразим срещу мотивът на КРС относно прилагането на „еднакви методи и средства“ за събиране на вземания от неизправни длъжници, които не са заявили преносимост на номерата и такива, които са заявили пренасяне.

Посочените два случая на прекратяване на ползването на услуги не са еднакви и в тази връзка не следва да се прилагат еднакви методи за събиране на вземанията. Налице да две отделни групи абонати от гледна точка на прекратяване на ползването на услуги, а именно:

А) абонати, които след прекратяване на ползване на услуги не могат да продължат да ползват предоставения номер;

Б) абонати, които след прекратяване на ползване на услуги могат да продължат да ползват предоставения номер;

В единия случай предприятието има възможност да предостави номера на друг абонат, а във втория случай няма такава възможност, въпреки че продължава да заплаща на КРС такса за ползването му. Това предполага и необходимост от защита на интересите на предприятията в случаите, в които последните продължават да заплащат на КРС такса за ползване на номера, които не могат да предоставят на крайни потребители. Това налага различни способности за събиране на дължими вземания, което следва да се гарантира именно от КРС, с оглед необходимостта от заплащане на посочената такса за ползване на номера, след пренасянето на последните.

По отношение на предложението за отпадане на т. 6 от чл. 43, ал. 1 от ФС

Посоченото изискване е свързано именно с факта, че при нито едно предприятие не е налице предоставяне на услуги за срок по-малък от 3 месеца. За привличане на нови клиенти предприятията ползват различни конкурентно позволени средства – промоции, подаръци или предоставяне за ползване на различни крайни устройства. От друга страна дори и първата сметка по сключен договор се заплаща средно до 15 дни след изтичането на месеца, през който е реализирана сметката. Ето защо отпадането на това условие би довело до обикаляне през мрежите на всички около двадесет предприятия за по месец и половина, като не се заплащат услугите при нито едно от тях. На практика това са повече от две години, в които недобросъвестните крайни потребители могат да ползват един и същ номер за предоставяне на услуга. Считаме, че КРС следва да защити интересите на предприятията, като постави такова ограничение за пренасяне на номерата, с оглед факта, че в конкретния пример за ползване на номера при различни доставчици първия даряващ доставчик ще дължи таксата за ползване на номера към Регулатора.

Във връзка с всичко изложено, считаме за необходимо посочените основания за отказ за преносимост да се запазят. Последните гарантират поток от добросъвестни клиенти между отделните предприятия, подстрекават добросъвестността у крайния потребител като цяло и същевременно защитават интересите на предприятията, а именно вложените от тях средства за добросъвестно изпълнение на договорите.

По предложението за изменение на т. 7 от разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от ФС.

В разпоредбата на чл. 42, ал. 2 от Проекта изчерпателно са изброени задължителните реквизити на заявлението за преносимост. В следващия чл. 43, като възможност за отказ по искане за преносимост е посочено, че изпратеното от приемащия доставчик заявление съдържа непълни и/или неточни данни на абоната и потребителя, като са изброени за отделните видове потребители. Явното противоречие в двете разпоредби се състои в това, че създава предпоставки за разнопосочно тълкуване – липсата на задължителни реквизити основание ли е за отказ по искането или на само липсата на някои от тях. След като са изчерпателно изброени и изрично посочени като задължителни, реквизитите от чл. 42, ал. 2 от Проекта следва да са неизменна част от съдържанието на всяко заявление. Логично, липсата им води до порочност на самото заявление и до обоснован отказ по пренасянето на номерата в него. Едно такова несъответствие води до възможност за противоречиво тълкуване и заблуда относно задължителните реквизити в едно заявление. На мнение сме, че изчерпателно изброените компоненти, съдържащи се в чл. 42, ал. 2, т. 1, т. 2, т. 3 и 4 следва да намерят своето идентично отражение в

разпоредбите на чл. 43, ал. 1, т. 7 от Проекта. Това налага промяна в описания член.

По отношение на отпадането на т. 8 от разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от ФС.

Посочената разпоредба въвежда като основание за отказ за преносимост случаите на незаявяване на преконфигуриране, когато заявеното преконфигуриране не дава възможност за реализация на преносимост, както и при незаплащане на дължимата цена за преконфигурация.

Считаме че посоченото основание за отказ следва да остане, тъй като неговата отмяна би противоречала пряко с разпоредбата на чл. 30 от ФС. Съгласно посочената разпоредба БТК следва да осигури равнопоставеност между потребителите, заявили пренасяне на номера и собствените си потребители. Както беше уточнено по-горе преконфигурирането е услуга, която се заплаща и липсата на заплащане предполага и липсата на извършване на услуга. От друга страна са налице и случаи, в които абонат заявява преконфигурация включваща заявени вече за пренасяне номера – предложеното изменение не дава отговор как ще се процедира в такива случаи. И не на последно място липсата на преконфигурация задължително предполага невъзможност за ползване на услуги при даряващия доставчик след пренасяне на останалите номера.

Посочените проблеми са изцяло от практиката по пренасяне на групи номера и в тази връзка считаме за необходимо клиента винаги да е напълно убеден в своите намерения за определено преконфигуриране на услугите и съответно за пренасяне на номерата. Ето защо само и единствено във връзка със защита на интересите на потребителите е необходимо посочената причина за отказ да не се отменя. Липсата на подобна възможност ще доведе до ситуация при която пренесените част от група или блок номера, както и оставащите няма да могат да бъдат използвани нормално, като по този начин ще се създадат сериозни проблеми най-вече за абонатите.

8. По § 11 от Проекта за изменение на ФС.

Не сме съгласни с разписване на нова ал. 4 в чл. 44 от ФС, както и разписване на нова ал. 5 в разпоредбата на чл. 44 от ФС. Считаме че предложението е необосновано и значително затруднява процеса по преносимост.

Мотиви:

По отношение на разписването на нова ал. 4 към разпоредбата на чл. 44 от ФС.

Предложеният от КРС срок от 2 часа за изпращане на заявлението за преносимост, подадено от клиента до даряващия доставчик, е нереалистичен. При определяне на последния КРС не е извършила анализ на обективните технически възможности на системите на предприятията, както и системите на търговските представители и дистрибутори. Поради липсата на такъв извършен анализ считаме за необосновано въвеждането на такъв срок.

По-конкретно, бихме желали да посочим следния пример, от който нагледно може да се илюстрира горепосоченото твърдение – в случай, че даден корпоративен клиент попълва заявление за преносимост на ползваните от него номер/а на място в офиса си (този на самия клиент) и съответното заявление се приема от търговски представител на БТК, то явна е необходимостта така попълненото от клиента заявление да бъде входирано, а с това и изпратено на даряващия оператор посредством централизираната система на предприятието, в офис на съответния доставчик. Предвид това, следва да се отбележи, че за клиенти с отдалечени седалища е невъзможно подаването на заявления в такъв кратък срок. Следва да се има предвид че самата процедура предвижда както изпращане на PDF файл на

заявлението, така и на въвеждане на всички данни от заявлението в системите – към даряващия оператор се изпращат данни за заявлението системно и електронно копие на подаденото заявление. В много от заявленията на големи корпоративни клиенти са включени над 1 000 номера и пресирането на служителите да въвеждат и да изпращат информацията към даряващия доставчик в неимоверно кратки срокове (каквото е предложението срок от 2 часа) винаги би било предпоставка за извършване на грешки. В тези случаи при корпоративни клиенти дори и при максимални усилия за своевременно подаване на заявлението към даряващия доставчик, това да отнеме повече от 2 часа, поради гореизложените причини. В тази връзка считаме, че действащия към настоящия момент срок от 24 часа е разумен срок за въвеждането на заявлението в системите и изпращане на последното към даряващото предприятие. Не са налице предпоставки за изменение на посоченият срок, като в тази връзка КРС следва да има предвид, че в началото на въвеждане на преносимостта дори и този срок беше трудно да бъде изпълняван от отделни предприятия.

Съгласно общите условия на БТК, абонат може да подава заявление за преносимост всеки работен ден в работното време на търговските обекти на предприятието, съответно неговите изрично оправомощени дистрибутори или търговски партньори. Следва да се подчертае, че голяма част от потребителите избират именно оправомощените дистрибутори и търговски партньори за съдействие при подаване на заявленията. Използваните от БТК системи са взаимосвързани. Това означава, че подаването на едно заявление следва да намери отражение във всички замесени звена. Този процес е вътрешно регламентиран и е обвързан с конкретни действия, които не е възможно да бъдат предприети в рамките на 2 часа. Не на последно място следва да се отбележи и влиянието на човешкия фактор в този процес. Реалното трансформиране на подаденото на хартия заявление в PDF файл се осъществява от приелия заявлението. Както вече описахме по-горе, в случаите на мобилни консултанти и дистрибутори срокът от 2 часа е нереален.

В този смисъл срокът от 2 часа на практика е неприложим. На мнение сме, че същият следва да се коригира и да се определи резонен срок, в рамките на които да е възможно изпълнението на съответните действия.

По отношение на разписването на нова ал. 5 към разпоредбата на чл. 44 от ФС.

Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 5 даряващият доставчик уведомява приемащия доставчик за наличие на основания за отказ на искането за преносимост (чл.43, ал.1) в срок до 6 часа, считано от получаване на заявлението. На мнение сме, че така посоченият срок е изключително кратък и не дава възможност за реална проверка на заявлението.

Посоченият срок от 6 часа за отговор на изпратено запитване за пренос на номера също не е съобразено с обективните реалности и технологични възможности за извършване на проверка за наличие на пречки по преносимостта на номерата в системите на даряващия оператор. Нещо повече, предложените 6 часа са календарни (не работни) часове, като КРС не е отчела възможността чисто хипотетично запитване за пренос да бъде отправено до даряващия оператор в последния работен ден в последния работен час на оператора. Подобен срок предполага връщане на отговор по преносимостта в неработно време и извършване на проверка от различните екипи на даряващия оператор отново в неработно време, което винаги изисква допълнителен наличен ресурс при всяко предприятие от домейна на преносимост и в тази връзка не е оправдано.

След получаване на едно заявление при даряващия доставчик с искане за преносимост, следва да се проверят задължителните изисквания относно самото заявление, както наличие на основание за отказ. Въпреки автоматизиран, този процес отнема технологично време за проверка на всички компоненти. Предложеният срок от 6 часа по никакъв начин не е достатъчен и не кореспондира с технологично необходимото време за извършване на проверки. И тук следва да се

отбележи влиянието на човешкия фактор. Срок от 6 часа – при това астрономически, календарни, а не работни – не е съобразен със човешкия ресурс на операторите. Един така заложен срок би наложил извършване на проверка и връщане на отговор от различните екипи на даряващия оператор по всяко време на денонощието, неотчитайки спецификите както на системите на предприятията, така и на отговарящите за процеса по преносимост служители.

9. По § 12 от Проекта за изменение на ФС.

Не сме съгласни с така предложеното съкращаване на срокове в разпоредбата на чл. 46, ал. 1 от ФС, както и с въвеждане на новата ал. 2 в същата разпоредба.

Мотиви

По предложението за съкращаване на сроковете по чл. 46, ал. 1 от ФС.

Съгласно посоченото предложение на КРС срокът за реализация на преносимост следва да бъде до 3 работни дни за отделни номера и до 5 работни дни за групи номера, считано от подаване на заявлението при приемащия доставчик или от изтичане на 7-дневния срок по чл. 44, ал. 3 и включва прозорец на преносимост, не по-дълъг от 6 часа.

Бихме желали да посочим, че въвеждането на срок за преносимост от 3 работни дни за единични номера и от 5 работни дни за група номера не съответства на обективната реалност и възможности за реализация. До настоящия момент срокът за преносимост на географски номера беше 7 работни дни за единични номера и 10 работни дни за групи номера. Съгласно предложението на КРС посочените срокове следва да бъдат намалени повече от два пъти за единични номера и наполовина за групи номера. Предвид посоченото, драстичното намаляване на сроковете за преносимост в пъти най-малкото не отчита техническата възможност на системите и на самата организация на процеса по преносимост. Към момента технически подобна промяна на сроковете не е съобразена с реалните възможности на операторите, като не е отчетен фактът, че част от проверките се извършват не автоматично, а „ръчно“ със съответно зает човешки капацитет. Считаме, че за такова драстично намаляване на срока за преносимост КРС следва да извърши технически проверки, които да отчетат нормалното и разумно време за осъществяване на преносимост. Към настоящия момент такива проверки на обслужващите преносимостта процеси в БТК не са извършени, което предполага, че предложението на КРС е необосновано и ще постави предприятието в обективна невъзможност за спазване на посоченият срок. Ето защо в настоящото становище категорично бихме искали да заявим, че КРС следва да отчете технологичните възможности на всички предприятия от домейна на преносимост преди да предприеме такава кардинална промяна в сроковете за реализация на преносимостта. В най-голяма степен това се отнася за преносимост на фиксирани номера. Масово разпространеният начин на жично свързване на абонати налага значително по-продължително време за изграждане на свързаност в сравнение със безжичната свързаност по стандарт GSM. По този начин се дава технологично предимство на двата големи мобилни оператора за осъществяване на преносимост, в сравнение с операторите използващи предимствено установената жична технология.

Следва да се има предвид, че не бихме могли да приемем като довод за съкращаването на всички срокове, посочени във ФС извършен анализ в правилата на страните членки на ЕС. В тази връзка считаме за необходимо да отбележим, че правомощията на КРС за извършване на сравнителен анализ със страните членки на ЕС се отнасят единствено до съпоставка на цени и ценови нива. Този извод се налага и от конкретните разпоредби на чл. 170, ал. 4 от ЗЕС, чл. 217, ал. 2, т. 2 от ЗЕС и чл. 220, ал. 2, т. 2 от ЗЕС. Ето защо считаме, че при определяне на срокове,

КРС следва да отчита нивото на развитие на процесите на предприятията у нас, а не да се мотивира с прилагане на най-добрите европейски практики, тъй като това правомощие е налице единствено за Комисията за защита на личните данни (чл. 261г, ал. 3 от ЗЕС).

Това е и причината да не приемем аргумента от мотивите на КРС, а именно че „при анализ на сроковете за осъществяване на преносимост на номера беше установено, че същите са по-дълги от средните срокове за преносимост на номера, прилагани в страните – членки на Европейския съюз.“ При отчитане на добри практики следва да бъде взето предвид, че стартът на преносимостта у нас значително „закъсня“ в сравнение с другите страни членки на ЕС. От тази гледна точка, ако въобще може да се прави някакво сравнение, то следва да бъде с времето, през което страните членки са били на аналогично развитие на процеса като този в България.

Ето защо бихме желали да предложим запазване на сроковете, особено за преносимостта на фиксираните номера. Като алтернативно въвеждането на по кратък срок може да бъде приложено намаляване на срока с един до два дни, без обаче да се променят сроковете за изпращане на запитване и отговор на запитване.

От друга страна следва да се има предвид, че не е налице каквото и да било правно, техническо или фактическо основание за намаляване на срока за прозорец на преносимост. Поради това считаме че такова изменение е необосновано.

По предложението за разписване на нова алинея 2 в разпоредбата на чл. 46 от ФС.

Не сме съгласни с разписването на подобна разпоредба, тъй като с последната се въвеждат правила, предмет на самата Процедура. Не е налице фактическо или правно основание за разписването на такава разпоредба, която е част от правилата на Процедурата и съответно следва да бъде преценена автономно от предприятията в зависимост от възможностите на системите на всяко едно от тях. Разписването на правила част от Процедурата е в противоречие с принципа за свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото, поради което настояваме посоченото предложение да отпадне. КРС не е посочило мотиви за предложението си, което ограничава правото на БТК да обоснове несъстоятелността на предложението на КРС в цялост.

10. По § 13 от Проекта на изменение на ФС.

Считаме, че нова разпоредба на чл. 46а от Проекта се нуждае от допълнение и допълнителни пояснения.

Мотиви

Така разписана разпоредбата оставя място за многостранно и широко тълкуване на понятието „техническа грешка“ – последната включва ли и грешка вследствие на човешка намеса в системите. На мнение сме, че така изменената разпоредба не предоставя достатъчно информация, поради което следва да бъде допълнена или напълно изменена, като бъде внесена яснота каква е процедурата.

Считаме, че посочената разпоредба е неясна, доколкото не посочва и не дефинира понятието „техническа грешка“. Считаме по-нататък, че предвид характера на задължението, което налага посочената разпоредба, следва да се дефинира по точен и безспорен начин нейното съдържание и цел.

В допълнение, така определеният срок от 24 часа е крайно недостатъчен, доколкото при подобен технически проблем се налага комуникация между приемащия и даряващия оператор, а понякога и със самия клиент.

Видно от разписаната процедура, която при конкретен спор беше одобрена и от КРС - разумен срок за връщане на погрешно пренесен номер е двумесечния срок. Този извод се е наложил и от практиката - последната е свързана именно с факта, че и двете предприятия може да не установят съществуването на грешка при пренасяне на номер. В този случай единствено клиента може да сигнализира за допуснатата грешка.

След установяването на такава допусната грешка е необходима комуникация между предприятията, установяване и от двете страни наличието на грешка и нанасянето на съответни корекции и промяна на статуси в системата на приемащия оператор, в чиято мрежа номерът е активиран погрешно. Предвид посоченото, срок от 24 часа не е реалистичен за целият този процес на допълнителни проверки и съгласуването на промяната с крайния потребител. Следва да се има предвид, че отново не е отчетена възможността техническата грешка да се констатира в последния работен ден от седмицата. В последния случай не е обективно възможно спазването на заложения срок от 24 часа.

11. По § 16 от Проекта на изменение на ФС.

Не сме съгласни с предложението на КРС в новата разпоредба на чл. 46в, ал. 2 от Проекта за въвеждане на задължение за приемащия доставчик да приеме цяла група номера в случаите в които в неговата мрежа са пренесени най-много номера.

Мотиви

Посоченото задължение е в противоречие с разпоредбите на ЗЕС. Предоставянето на допълнителен ресурс – номера винаги е по искане на предприятието. В тази връзка всяко въведено подобно задължение за допълнителен ограничен ресурс би противоречало на Раздел VIII „Предоставяне на допълнителен ограничен ресурс“ от ЗЕС и поради това и подлежи на отмяна като незаконосъобразно. Във връзка с посоченото, считаме че разпоредбата на чл. 46в, ал. 2 от Проекта следва да отпадне.

12. По § 18 от Проекта на изменение на ФС.

Не сме съгласни с определяне на кратките срокове за имплементиране на измененията в процедурата. Последните не отчитат действителното положение.

Мотиви

Съгласно разпоредбата, в срок от 2 седмици от подписването на процедурата, доставчиците следва да въведат в общите си условия новите ред и условия за реализирането на преносимостта на номера. Следва да се отбележи, че всяка една промяна в общите условия е сложен и многостранен процес. От една страна новите ред и условия следва да бъдат писмено оповестени, а от друга – промените трябва да намерят своето отражение в технически аспект. Всяка една промяна в която и да били от системите на БТК налага обща синхронизация с останалите системи. Следва да се има предвид, че някои от предложенията за изменение изискват съществена промяна в процесите и системите на БТК, което предполага и необходимост от по-дълги срокове за имплементиране и тестване на последните.

Принципно предложение:

БТК информира КРС за нуждата от изменение на разпоредбите във всички ФС, касаещи осъществяването на контакт с крайни клиенти, които ползват пакетна услуга или главна и второстепенна такава по един и същ договор.

Бихме желали да направим и едно принципно предложение, което да намери своето място и отражение в подготвяните изменения на ФС. По-точно, бихме желали да посочим необходимостта от уреждането на възможност за контакт на даряващия оператор към клиент, който изнася част от услугите си към друг оператор, които услуги се ползват в пакет с други – непренасяни услуги.

Поради срещаните трудности при предоставяне на услуги и зачестилите жалби считаме че КРС следва или да предложи изменение на конкретния текст или поне да го пусне на обществено обсъждане за да създаде възможност за всички предприятия да изразят становище по прилагането му.

Посоченият текст се съдържа във всички Функционални спецификации за преносимост - на национално значими номера, географски и негеографски номера.

БТК поддържа идеята и необходимостта от наличие на текстове във ФС в тази посока. Посоченият текст, обаче, създава практически проблеми в случаите когато (а) става въпрос за предоставяне на пакетна услуга с включени в договора други услуги и (б) броя на ползваните номера предопределя тарифния план на крайния потребител.

В тези случаи предприятията са лишени от възможността да осъществят контакт с потребителя и да му обяснят, че след пренасяне на номера ще се прекрати ползването на услуги от пакета или съответно, че е необходимо клиента да премине към ползването на друг тарифен план, тъй като става въпрос за услуги предоставени, чрез един и същ договор.

Предложението за изменение на БТК е единствено в частта на текста „по съществуващия договор на абоната“. Затрудненията в прилагането не са свързани с ощетяване на БТК (клиента заплаща неустойки при предсрочно прекратяване на договора), а с неотделянето на достатъчно внимание на сключения договор клиента остава с прекратени всички услуги след пренасяне на заявените номера. В следствие на това започват жалби и допълнителни обяснения, което вече не е в интерес нито на БТК нито на крайния потребител.

Другият случай е заявено желание за пренасяне на само част от номерата по сключен договор за ползване на услуги. С оглед задължението за равнопоставяне на групи абонати БТК, не може да продължава да предоставя услуга, която се предоставя при друг брой номера и съответно други условия. При заявено пренасяне само на един номер или на част от номерата, които се ползват по един договор, е необосновано БТК да продължава да събира високият месечен абонамент за услуга, която реално не се ползва. Обратния случай също е налице - необосновано е абонат да заплаща месечните си сметки с намаление само поради броя на предоставените му номера и след пренасяне на последните да продължава да ползва същите отстъпки.

Ето защо предлагаме на КРС да обсъди следния вариант на изменение на текстовете:

„Даряващият доставчик и неговите търговски представители, дистрибутори и партньори нямат право да осъществяват контакти с абонатите или потребителите си, след подаване на заявление за преносимост, с цел обсъждане на предимствата или недостатъците от смяна на доставчика или за отправяне на нови оферти, промени в тарифния план и други условия, свързани с възможността за запазване на заявените за пренасяне номера в мрежата на настоящия доставчик.“

Във връзка с изложеното, предлагаме КРС да обсъди предложението на БТК и да разреши срещания практически проблем, произтичащ от текст на ФС, за което предварително благодарим.